

מערך שיעור בעקבות צפייה בסרט מנודים בנתינת דגש לרשות הקבוצה כאשר נכנס אליה חבר חדש.

<https://www.youtube.com/watch?v=l6V8xzo1Er0>

רקע:

פעמים רבות כאשר נכנסים ילדים חדשים לכיתתנו חשוב לנו מאוד שכל התלמידים יקבלו אותו וייתנו לו הרגשה טובה. אך עד כמה אנחנו נותנים מקום לרגשות של הקבוצה, לפחד ולחששות של היחידים בקבוצה ושל הקבוצה כקבוצה בקבלת תלמיד חדש?

למה כל כך קשה לנו לקבל את החדש? למה קשה לנו לקבל את מי שנראה שונה מאתנו?

ילדים רבים במערכת החינוך כמו בכל שנה יהיו השנה תלמידים חדשים בכיתתנו. קבלת ילד חדש בכיתה היא חוויה לא פשוטה הן עבור הילד החדש והן עבור הקבוצה שאליה הוא מגיע. כאשר נכנס ילד חדש לקבוצה באופן בלתי מודע מתערער מקומם ותפקידם של כל חברי הקבוצה ולכן חשוב לתת מקום להרהורים הללו ולהביא אותם לקדמת הבמה וע"י כך לתת להם לגיטימציה וכלים להתמודדות עם המצב.

גם אנחנו אנשי החינוך חווים קושי כחדשים במערכת או כאשר אנחנו נדרשים לקבל חבר צוות נוסף לצוות החינוכי של בית הספר שלנו. גם כמבוגרים שאלת המקום והתפקיד מקונן בנו וגם אנו לא תמיד נותנים לכל התחושות והרגשות הללו מקום. וכאן זה המקום להעלות לדיון את התחושות הללו ואף להסתכל ולבחון את עצמינו אל מול מצבים דומים ואולי אף לתת לתלמידים שלנו דוגמא מהחיים שלנו.

בנוסף, ישנם תלמידים אשר הם חלק מהכיתה למרות שלמעשה הם מרגישים שהם שונים מהקבוצה, אינם רצויים ומכאן מגיעה תחושת הנידוי הקשה כל כך. מי מאתנו לא חש באיזושהי סיטואציה בחייו שהוא אינו רצוי? מי מאתנו לא רוצה להיות תמיד מקובל? ואז עולה השאלה אשר מאפיינת את השכבות הבוגרות של בית הספר: מה אנחנו מאבדים לנוכח הרצון הזה והאם זה שווה? עד כמה אנחנו מצליחים להישאר נאמנים לעצמנו לנוכח הלחץ החברתי?

השאלות הללו הן שאלות חשובות הדורשות התייחסות ודיון מעמיק אשר יש בו לפתוח את הפרספקטיבה של התלמידים שלנו וגם את הפרספקטיבה האישית שלנו.

אוכלוסיית יעד: תלמידים כיתות ד'-ו'

מטרות:

- להעלות שיחה על קבלת הילד החדש
- לפתוח את מחשבותיהם של התלמידים על דפוסי ההתנהגות שלהם כלפי אחרים
- להעניק כלים נפשיים להתמודדות עם החששות והלחצים המלווים את תהליך קבלת התלמיד החדש.
- לדבר על הרצון להיות מקבול אל מול הנאמנות העצמית
- הגברת הרגישות לתחושותיו של האחר
- חיזוק הנכונות לקבלה ולהתנהגות מקבלת ומכילה כלפי האחר

מערך השיעור:

אחרי הצפייה בסרט:

פעילות: להציג את שלושת הדמויות המרכזיות בסרט: הקבוצה, הבובה והתלמידה שמתחברת לבובה. לחלק את הלוח לשלוש עמודות ולבקש מכל תלמיד שיכתוב אנונימי עם מי מבין שלושת הדמויות הוא מזדהה. לעשות ספירה ולהמחיש על הלוח את רמת ההזדהות של הכיתה עם כל אחת מן הדמויות. לפתוח לדין:

רמת דין ראשונה: (רמת הדין הראשונה מתמקדת בבובה וברגשותיה)

1. איך לדעתכם הרגישה הבובה ביחס לקבוצה בתחילת הסרט?
2. איך לדעתכם הרגישה הבובה באמצע הסרט כאשר היא פיתחה חברות עם החברה החדשה?
3. איך מרגישה הבובה כחלק מהקבוצה בסוף הסרט?
4. האם בכל התהליך הבובה נשארה נאמנה לעצמה על מנת להיות חלק מן הקבוצה?

רמת דין שניה: (התמקדות בחברה)

1. מה גרם לאותה תלמידה להתחבר אל הבובה?
2. מדוע התלמידה והבובה התרחקו בסוף הסרט, כאשר הבובה נהייתה חלק מן הקבוצה?
3. האם בכל התהליך התלמידה נשארה נאמנה לעצמה?

רמת דין שלישית: (התמקדות בקבוצה)

1. מדוע לא קיבלו התלמידים את הבובה בתחילת הסרט?
2. מדוע הפריע לתלמידים האחרים שהבובה והתלמידה התחברו?

תרגיל לסיום:

לתת לתלמידים לשחק משחק תפקידים: לתת לילד/ה הכי דומיננטי בכיתה לשחק את הילד החדש ולבקש שלושה מתנדבים. לכתוב לכולם את אותו התפקיד (מלך/ת הכיתה, ליצן הכיתה וכו') לפי בחירת המורה) ולתת להם לשחק את הסיטואציה. למעשה הסיטואציה תמחיש את החשיבות של כל תלמיד להוות תפקיד אחר במארג החברתי של הכיתה.

הרציונל:

הסרט שלפנינו מהווה הזדמנות נהדרת לפתיחת דיון כיתתי בנושא של קבלת התלמיד החדש מכמה נקודות מבט: של החדש ושל יחידים שונים בקבוצה. ישנה חשיבות לתת ביטוי לכל התחושות והחששות שעולות בעקבות כניסתו של תלמיד חדש לקבוצה.

כאנשי חינוך חלק מתפקידנו הוא לפתוח את עיניהם של התלמידים שלנו ולתת לגיטימציה לכל תחושה שעולה להם. דרך הסרט ניתנת הזדמנות לתלמידים שלנו לבחון את רגשותיהם, לדבר עליהם ולא להתבייש לתת להם ביטוי. בנוסף, ניתנת ההזדמנות לראות את התלמיד החדש והשונה, לבחון את דרך ההתמודדות שלו ואת דרך ההתמודדות של שאר התלמידים עם כניסתו ולדבר על כך.

נושא נוסף שעולה מן הסרט מתייחס לרצון של היחידים להרגיש כחלק מן הקבוצה ועל המחיר שהם מוכנים לשלם בשל כך. זהו בדיוק הגיל שהלחץ החברתי והרצון להיות מקובל וחלק מהחברה הופכים להיות התמודדיות לא פשוטות. פעמים רבות קשה להבחין על המחיר שהרצון הזה גורם לנו לשלם

בנאמנות שלנו מול עצמנו ומהו הגבול. זהו דיון חשוב ומשמעותי אשר עוזר לכל תלמיד להתחבר לאני האמיתי שלו ולברר עם עצמו מהו הגבול שלו ומה הוא מוכן לעשות למען המטרה להרגיש חלק. בנוסף, האם אנחנו כקבוצה רוצים שהפרטים בה "יאבדו" חלק מעצמם על מנת להרגיש חלק או האם אנחנו יכולים לקחת אחריות ולראות את היופי והרווח בקבוצה מלוכדת המורכבת מפרטים שונים שכל אחד מהם מביא את הפן הייחודי שלו?

מאחלים לכם שיעור נפלא ומפרה
קבוצת אפקי תקשורת וצוות אופקים
03-9369475